

Uchwała Nr V/13/2023
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi

z dnia 20 stycznia 2023 roku

**w sprawie opinii dotyczącej możliwości sfinansowania deficytu
budżetowego oraz prawidłowości planowanej kwoty długu
Gminy Dąbrowice**

Na podstawie art. 230 ust. 4 i art. 246 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 1634 ze zm.) w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 1668),

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi:

1. Tomasz Karwicki	- przewodniczący
2. Krzysztof Kozik	- członek
3. Anna Kaźmierczak	- członek

uchwała, co następuje:

- 1) opiniuje pozytywnie z uwagami możliwość sfinansowania w 2023 roku planowanego deficytu budżetu Gminy Dąbrowice,
- 2) opiniuje pozytywnie z uwagą prawidłowość planowanej kwoty długu Gminy Dąbrowice, wynikającej z planowanych i zaciągniętych zobowiązań oraz sposób sfinansowania spłaty długu, tj. z zachowaniem relacji, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Uzasadnienie

Skład Orzekający sformułował opinię zawartą w sentencji niniejszej uchwały biorąc pod uwagę uchwały Rady Gminy Dąbrowice:

- uchwałę nr LI/284/2022 z dnia 28 grudnia 2022 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Dąbrowice na lata 2023-2040,
- uchwałę nr LI/283/2022 z dnia 28 grudnia 2022 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Dąbrowice na 2023 rok.

Rada Gminy Dąbrowice uchwaliła budżet Gminy z deficytem w wysokości 3.678.998,76 zł oraz postanowiła, że tenże deficyt zostanie pokryty przychodami z tytułu pożyczek i kredytów na rynku krajowym w kwocie 1.000.000,00 zł oraz przychodami z tytułu niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w kwocie

1.773.580,00 zł. Określony deficyt budżetu oraz wskazane źródła jego sfinansowania są zgodne z art. 217 ustawy o finansach publicznych.

Z przedłożonej uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej wynika, że w latach 2023-2040 zachowana zostanie zasada określona w art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. W latach 2024-2040 prognozowane dochody bieżące budżetów zaplanowano w wysokościach wyższych od wydatków bieżących, zakładając osiągnięcie w każdym roku tzw. nadwyżek operacyjnych. Natomiast dla 2023 roku Gmina Dąbrowice prognozuje dochody bieżące w wysokości niższej od wydatków bieżących (tzw. deficyt operacyjny) na poziomie 591.180,78 zł, przy jednoczesnym założeniu wydatków bieżących na poziomie niższym od dochodów bieżących powiększonych o przychody z tytułu nadwyżki budżetu z lat ubiegłych oraz wolnych środków z lat ubiegłych, zatem zachowana zostanie zasada określona w art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Przy powyższym Skład Orzekający zwraca uwagę, że wprawdzie przepisy dopuszczają możliwość planowania deficytu operacyjnego budżetu, jednakże w praktyce takie działanie jest niekorzystne dla jednostki samorządu terytorialnego i świadczy o jej trudnościach w zakresie zbilansowania podstawowej działalności, co m.in. odzwierciedla poziom obciążenia budżetów spłatą długu w latach 2024 oraz 2027-2028.

Przyjmując za podstawę wyniki analizy przedłożonych Izbie dokumentów, przy założeniu pełnej realizacji wielkości w nich wykazanych oraz przy założeniu, że uwzględniona zostanie uwaga sformułowana odnośnie pkt 2 niniejszej uchwały (dotycząca możliwości spłaty długu przez Gminę), w ocenie Składu Orzekającego, w latach spłaty długu, Gmina Dąbrowice ma możliwość zachowania prawem przewidzianych ograniczeń w zakresie wskaźników obciążenia budżetów lat następnych spłatą długu, zatem posiada możliwość sfinansowania planowanego deficytu określonego w budżecie na 2023 rok.

Prognoza kwoty długu stanowiąca część wieloletniej prognozy finansowej sporządzona została na okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania, co jest zgodne z art. 227 ust. 2 ustawy o finansach publicznych. Według danych zawartych w wieloletniej prognozie finansowej kwota długu Gminy Dąbrowice na koniec 2023 roku wyniesie 4.535.008,58 zł, co stanowi 17,37% planowanych na ten rok dochodów budżetu. W uchwale w sprawie wieloletniej prognozy finansowej przyjęto założenie, że w 2023 roku spłata zobowiązań zaliczanych do długu finansowana będzie przychodami z tytułu wolnych środków z lat ubiegłych. Począwszy od 2024 roku Gmina prognozuje, że dług zostanie pokryty nadwyżkami budżetów, które *de facto* zostaną wypracowane z nadwyżek operacyjnych. Ponadto z prognozy wynika, że dług Gminy zostanie spłacony do końca 2040 roku.

Zgodnie z regułą wynikającą z art. 243 ustawy o finansach publicznych dla danej jednostki samorządu terytorialnego obliczany jest indywidualny wskaźnik dopuszczalnego obciążenia budżetu z tytułu spłaty długu tej jednostki. Stosownie do wskazanej reguły wskaźnik spłaty długu w danym roku budżetowym nie może przekroczyć dopuszczalnego wskaźnika spłaty. Przy realizacji założonych w prognozie kwoty długu wielkości, Gmina Dąbrowice wykazała, że w latach 2023-2040 obciążenie budżetów z tytułu spłaty długu kształtować się będzie poniżej wskaźnika dopuszczalnego ustalonego dla danego roku,

zatem spełniona zostanie reguła z art. 243 ustawy o finansach publicznych. Jednakże Skład Orzekający zwraca uwagę, że w latach 2024 oraz 2027-2028 poziom obciążenia budżetów spłatą długu oscylować będzie w granicach wskaźnika dopuszczalnego, gdyż rzeczona relacja przedstawia się następująco: w 2024 roku - 8,95%/9,93% (różnica 0,98 p.p.), w 2027 roku - 6,57%/7,39% (różnica 0,82 p.p.), w 2028 roku - 5,42%/6,33% (różnica 0,91 p.p.). W ocenie Składu Orzekającego powyższe oznacza, że we wskazanych latach możliwość spłaty długu Gminy Dąbrowice obciążona jest ryzykiem. Zdaniem Składu Orzekającego zachowanie relacji, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych będzie wymagało pełnej realizacji prognozowanych założeń, w tym w szczególności osiągnięcia wskaźników jednorocznych (*wiersz 8.2 załącznika nr 1 do wieloletniej prognozy finansowej*) w wielkościach nie niższych niż przyjęto w założeniach. Skład Orzekający podkreśla także, że przy realizacji założeń zawartych w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Dąbrowice należy przede wszystkim mieć na uwadze wykonanie nadwyżek operacyjnych w przyjętych wielkościach, bowiem wysokość wykonanych nadwyżek operacyjnych wpływa na wielkość dopuszczalnego wskaźnika spłaty długu, jak również na możliwość realizacji przyjętych zadań inwestycyjnych, a także na możliwość spłaty długu Gminy bez konieczności zaciągania przychodów zwrotnych.

Reasumując, przyjęte w uchwale w sprawie wieloletniej prognozy finansowej założenia będą wymagały, począwszy od 2023 roku bieżącego monitorowania. W przypadku, gdyby założenia finansowe przyjęte w prognozie nie były osiągnięte koniecznym stanie się dokonanie korekty wielkości w niej przyjętych dla zapewnienia spełnienia przez Gminę Dąbrowice reguł fiskalnych wynikających z ustawy o finansach publicznych.

Mając powyższe na względzie Skład Orzekający postanowił wydać opinię jak w sentencji niniejszej uchwały.

Stosownie do art. 230 ust. 4 oraz art. 246 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 1634 ze zm.) niniejsza opinia podlega publikacji przez jednostkę samorządu terytorialnego w terminie 7 dni od dnia jej otrzymania na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 902).

Od opinii wyrażonej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodniczący
Składu Orzekającego

Tomasz Karwicki